

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818201401
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5818201401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: V. G., nar. XX.XX.XXXX a G. G., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, deti rodičov: matky - O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX a otca - M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, v konaní o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7P/30/2018-55 zo dňa 26.11.2018, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku IV. m e n í tak, že mal. V. G., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok sú poverení obaja rodičia.

Otec maloletého V. G. j e p o v i n n ý prispievať na jeho výživu sumou 100,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletého, počnúc dňom 01.08.2018.

Otec maloletého V. G. j e p o v i n n ý zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 01.08.2018 do 26.03.2019 v sume 800,- eur do rúk matky maloletého, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že maloletého G. G., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok sú poverení obaja rodičia. Ďalej rozhodol, že otec maloletého G. G. je povinný prispievať na jeho výživu sumou 80,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletého, počnúc dňom 01.08.2018. Zároveň otca zaviazal na povinnosť na maloletého G. G. zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 01.08.2018 do 26.11.2018 v sume 320,- eur do rúk matky maloletého, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd návrh matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému V. G., nar. XX.XX.XXXX zamietol. Okresný súd rozhodol o tom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Návrhom, doručeným súdu 30.07.2018, doplneným na pojednávaní dňa 24.10.2018 matka mal. detí žiadala, aby súd zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok sú poverení obaja rodičia. Ďalej navrhla, aby súd otca detí zaviazal, aby na výživu mal. V. G. prispieval sumou 150,- eur mesačne a na výživu mal. G. G. sumou 80,- eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že s otcom detí bývajú spoločne v rodinnom dome v Z.. Otec detí na domácnosť ani mal. detí neprispieva už od januára 2018. Jej príjem nepostačí na výživu dvoch detí a chod domácnosti. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchmi rodičov mal. detí, mal. V. G., svedka O. G. a oboznámením listinných dôkazov, založených v súdnom spise a dospel k záveru, že návrhy matky detí je dôvodný len čiastočne.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že matka mal. detí žiada upraviť rodičovské práva a povinnosti k mal. deťom G. G. a V. G. s tým odôvodnením, že otec mal. detí neprispieva na domácnosť a ani na výživu mal. detí, a to už od januára 2018. Z výsluchov rodičov mal. detí súd zistil, že rodičia mal. detí žijú so svojimi 4 deťmi v rodinnom dome v Z. č. XXX. Dve najstaršie deti - O. a O. sú už plnoleté. O. je zamestnaný a O. je študentom vysokej školy, ktorý si na svoje potreby zarába brigádnickou formou a poberá invalidný dôchodok - tieto skutočnosti vyplynuli z jeho výsluchu. Pokiaľ matka mal. detí tvrdila, že otec mal. detí neprispieva na spoločnú domácnosť, toto jej tvrdenie sa nepreukázalo. Z jej výsluchu vyplynulo, že s otcom detí bývajú v spoločnom dome, no nestravujú sa spoločne, otec detí si sám zakupuje potraviny aj hygienické potreby. Z výsluchov rodičov, mal. dieťaťa aj svedka vyplynulo, že otec detí zakupuje potraviny aj pre ostatných členov domácnosti, hoci tieto nákupy nemožno považovať za postačujúce pre potreby celej rodiny. Najmä však bolo zistené, že vzhľadom na narušené vzťahy medzi rodičmi detí a otcom a deťmi, s výnimkou mal. V. tieto potraviny v domácnosti okrem otca a mal. V. nikto nekonzumuje. Z výsluchu samotnej matky detí ďalej vyplynulo, že otec detí jej prispel v auguste 300,- eur, z čoho ona potom zaplatila elektrinu, tiež zabezpečil palivové drevo, spláca úver, ktorý si zobrali na bývanie, splatil aj pôžičku od nebankovej spoločnosti, ktoré peniaze použil na kúrenie v ich rodinnom dome. Z vykonaných výsluchov súd zistil, že rodičia mal. detí žijú v spoločnej domácnosti, pretože žijú v spoločnom rodinnom dome a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. Na tom nič nemení skutočnosť, že rodičia mal. detí spolu nekomunikujú a otec detí sa stravuje a perie si bielizeň osobitne od ostatných členov domácnosti. Súd však z vykonaného dokazovania zistil, že je výrazne odlišný vzťah otca k mal. deťom G. a V.. Ako vyplynulo z výsluchu rodičov detí, mal. V. G. aj svedka O. G., otec detí nekomunikuje s matkou detí ani so svojimi deťmi, s výnimkou mal. V. G.. Mal. V. G. potvrdil, že otec, keď príde domov z pracovného turnusu, tak prinesie nákup potravín - mäsové výrobky a sladkosti. Uviedol, že týchto potravín jedia iba oni dvaja s otcom. S otcom sa aj čiastočne spoločne stravujú, pretože uviedol, že otec niekedy v nedeľu varí pre nich dvoch obed. Potvrdil, že otec mu dáva vreckové 20,- eur mesačne; vždy, keď ho požiadal o peniaze, tak mu otec peniaze dal, nikdy ho neodmietol. Súd je v prípade mal. V. G. názoru, že nie je potrebné, aby súd upravil rodičovské práva a povinnosti k mal. V., pretože rodičia žijú v spoločnej domácnosti, obaja prispievajú na jeho výživu a obaja sa aj podieľajú na osobnej starostlivosti o mal. dieťa. Treba zobrať do úvahy, že osobná starostlivosť o dieťa po obsahovej stránke závisí najmä od veku dieťaťa - v prípade dieťaťa vo veku 15 rokov, ako mal. V., ide o mladého človeka, ktorý si nevyžaduje osobnú starostlivosť ako dieťa napr. v predškolskom veku. Mal. V. je študent strednej školy, ktorý do školy sám denne dochádza verejnou dopravou, je samostatný aj pri príprave na vyučovanie. Osobnú starostlivosť oňho otec vykonáva aj tým, že nakupuje a varí aj preňho. V prípade mal. G. G. však súd dospel k odlišnému záveru. Ako už bolo uvedené, rodičia detí síce žijú v spoločnej domácnosti, no otec detí komunikuje len so synom V.. Súd preto považoval za potrebné, aby boli upravené rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu. Otec s ním totiž nekomunikuje, nezaujíma sa oňho, nevykonáva osobnú starostlivosť oňho v žiadnom smere. Súd ho preto zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa oňho stará. Napriek tomu, že rodičia žijú v spoločnej domácnosti, súd v prípade mal. G. vyhovel návrhu matky na určenie výživného, pretože pokiaľ aj otec detí prispieva na spoločnú domácnosť nákupom paliva, zaplatením elektriny a splácaním úveru za bývanie, jeho príspevok nie je dostatočný na to, aby nebolo potrebné určiť výživné na mal. G.. Hoci je nepochybné, že potreba bývania je jednou zo základných životných potrieb a preto pokiaľ otec detí prispieva na bývanie, tak sa podieľa aj na zabezpečení potrieb mal. G., no treba si uvedomiť, že aj na potrebe vlastného bývania a bývania pre mal. V., ku ktorému má tiež vyživovaciu povinnosť. Okrem potreby bývania má totiž mal. G. aj ďalšie potreby, na ktoré už otec detí neprispieva - konkrétne stravovanie, oblečenie, obuv, hygienické potreby, lieky, doprava, školské potreby, voľnočasové aktivity. Preto pokiaľ otec prispieva len na bývanie, jeho príspevok nie je dostatočný. Sumu 80,- eur mesačne, ktorú navrhla matka detí, súd považoval za primeranú, vzhľadom na vek a potreby mal. G., ktorý je žiakom 8. ročníka základnej školy. Súčasne je v možnostiach a schopnostiach otca platiť takto určené výživné. Otec detí poberá invalidný dôchodok 218,- eur a okrem toho má príjem z podnikania - podniká prostredníctvom spoločnosti s ručením obmedzeným, kde je konateľom aj jediným spoločníkom. Podľa vlastného vyjadrenia má z podnikania mesačný príjem 12 000,- Kč - cestovné náhrady. Súd však podotýka, že tento otcom deklarovaný príjem nepovažuje za reálny, pretože podľa vyjadrenia samotného otca detí živnostníci, ktorých si objednáva na práce, si u neho mesačne fakturujú 12 000 - 13 000,- Kč, čo je viac, ako ním deklarovaný príjem. Je nelogické, aby vlastník firmy mal z podnikania príjem nižší, než osoby, ktoré pre neho pracujú. Tiež nevedel na otázku kolíznej opatrovníčky vysvetliť, z čoho uhrádza svoje výdavky v období, keď podľa vlastného vyjadrenia nemá prácu a teda žije len z invalidného dôchodku. Z týchto dôvodov súd jeho tvrdenie o výške príjmu z podnikania nepovažuje za pravdivé. Vzhľadom na to, že otec detí neprispieva na výživu mal. G. v dostatočnom rozsahu, súd otca detí zaviazal, aby zaplatil zameškané výživné za obdobie od 01.08.2018

do dňa vyhlásenia rozsudku, čo činí 320,- eur. Otec detí síce dal matke detí v auguste 2018 sumu 300,- eur, avšak účel použitia týchto prostriedkov sa rôzni - podľa otca detí matka detí ho použila na splátku úveru od Štátneho fondu rozvoja bývania a matka detí tvrdila, že peniaze použila na zaplatenie elektriny. Každopádne otec mal. detí nedal matke detí tieto peniaze s tým určením, že ide o výživné na mal. G.. Preto okresný súd dospel k záveru, že zaplatením týchto peňazí matke detí sa neznížil záväzok otca na výživnom na mal. G., pretože hoci boli peniaze použité na chod spoločnej domácnosti, a to či už boli v skutočnosti použité na platbu elektriny alebo splátku úveru na bývanie, súd určil výživné na mal. G. práve preto, že otec detí na spoločnú domácnosť síce prispieva, ale neprispieva dostatočne na výživu mal. G., pretože hoci si čiastočne plní vyživovaciú povinnosť voči mal. G. príspevkami na bývanie, tento jeho príspevok je nedostatočný, lebo je rovnako povinný prispievať na spoločnú domácnosť aj za seba a za mal. V.. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov.

2. Proti rozsudku okresného súdu podala matka odvolanie voči výroku IV. rozsudku okresného súdu. Odvolanie odôvodňujeme tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods . 1, písm. h) CSP). Z vyjadrenia mal. V. zo dňa 26.11.2018 vyplynulo, že potraviny väčšinou nakupuje matka a jeho brat O., ako aj oblečenie a obuv zakupuje matka. Otec nakupuje iba seba. Keď otec prichádza z pracovného turnusu (ktorý podotýkam trvá 10 dní) donesie nákup a to napríklad cukríky a klobásu. Podľa jej názoru to nepostačuje ako strava pre 15 ročného chlapca. Zároveň uviedol, že niekedy otec varí v nedeľu (to znamená, že keď chodí na 10 dňové turnusy a niekedy v nedeľu navarí, tak to vychádza raz za mesiac) čiže stravu pre maloletého V. počas 10 dňového turnusu, kedy je otec v práci zabezpečuje stále matka, ako aj keď je otec doma a nevarí, tak mal. V. sa stravuje s nimi. Otec maloletému občas dá 20,- eur, ktoré ale maloletý minie na svoje potreby a všetko ostatné musí zakúpiť matka, čiže okrem potravín aj oblečenie obuv a drogériu. Maloletý V. peniaze, ktoré dostane od otca miera dokonca aj na alkohol. Matka bola predvolaná do školy pretože V. pil alkohol v škole. Takže matka nesúhlasí s tým, aby otec dával V. peniaze do rúk, pretože tento ich miera nie len na svoju potrebu ale dokonca si s nimi škodí, pretože si za ne kupuje alkohol, čo je v jeho veku neprípustné. Otec mal. detí nijakým spôsobom inak na domácnosť neprispieva. Pokiaľ matke dal v auguste 300,- eur tie použila na zaplatenie elektriny. Elektrinu platia mesačne vo výške: 60,- eur takže suma 300,- eur postačuje na 5 mesiacov. To znamená pokiaľ matke dal sumu 300,- eur zaplatil necelú polovicu a druhú polovicu uhradila matka. Ďalej zabezpečil drevo na kúrenie. Vodu neplatia nakoľko matka nemá peniaze a vznikol im dlh vo výške 500,- eur. Ďalej matka uvádza, že spláca úver, ktorý si zobral manžel na podnikanie. Tento spláca vo výške 145,- eur. Manžel jej naň nijakým spôsobom neprispieva. Otec uviedol, že spláca úvery vo výške 132,- a 27,- eur čo je spolu 159,- eur, tzn. skoro rovnakú časť úverov spláca matka. Z uvedeného vyplýva, že na spoločné bývanie prispievajú zhruba rovnakou časťou a otec teda na výživu maloletého V. prispieva iba občasným nákupom, keď sa vráti z 10 dňového turnusu čo pre 15 ročného chlapca je nepostačujúce. Nekupuje mu žiadne oblečenie, obuv, drogériu a ani nijakým spôsobom neprispieva na jeho školské potreby a voľnočasové aktivity. Náklady na stravu, oblečenie, obuv, drogériu, pre syna V. predstavujú sumu 100,- eur mesačne, ku ktorým treba pripočítať aj náklady na dochádzanie do školy do Námestova (vzdialenosť 18 km), čo mesačne predstavuje sumu približne 50,- eur. Bez pravidelného prispievania na výživné pre syna V. od jeho otca nemôže matka pre neho zabezpečiť dôstojný život a zabezpečiť všetky potreby, ktoré dospievajúce 15 ročné dieťa potrebuje. Vzhľadom na vyššie uvedené má matka za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil vec, keď zamietol jej návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému V. a preto navrhuje, aby odvolací súd zmenil IV. výrok rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7P/30/20184-55 zo dňa 26.11.2018 tak, že zaviazá otca na platenie výživného na mal. V. G., nar. XX.XX.XXXX vo výške 150,- eur.

3. Kolízny opatrovník a otec sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

4. Pri procesnom postupe v rámci odvolacieho konania vychádzal odvolací súd najmä z nasledovných ustanovení Civilného sporového poriadku:

Podľa § 219 ods. 1 CSP, rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní (o dovolaní) a možnosti exekúcie. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 385 ods. 1 CSP, na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd konštatuje, že bol dodržaný v odvolacom konaní postup podľa citovaného ustanovenia § 219 ods. 3 CSP, keďže rozhodoval rozsudkom bez nariadenia pojednávania. Pokiaľ odvolací súd rozhodol rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, vychádzal z ust. § 385 ods. 1 a contrario, pretože súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie a nebolo potrebné dokazovanie zopakovať alebo ho doplniť a nejedná sa o taký spor, ktorý by prezentoval dôležitý verejný záujem.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané matkou dieťaťa v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie odvolací súd zmenil podľa § 388 CSP, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. V súvislosti s právnym posúdením veci odvolací súd zdôrazňuje najmä nasledovné skutočnosti:

7. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci v rámci odvolania matky vznesené a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca, je potrebné zmeniť.

8. Pri zaoberaní sa myšlienkou výšky výživného sa vychádza z premisy, že obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov v zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine. Prvotné pri určovaní výšky výživného na dieťa je jeho právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Vychádza sa z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti určujúcim hľadiskom sú odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti a možnosti povinného. Je pritom potrebné vychádzať z toho, že výživné má zabezpečiť také materiálne podmienky pre telesný a duševný vývoj dieťaťa, v akých by sa dieťa nachádzalo, keby žilo v harmonickej spoločnej domácnosti svojich rodičov.

9. Prvotným základom pre výpočet výšky výživného je po vykonanom dokazovaní mať riadne preukázané osobné, majetkové a zárobkové pomery oboch rodičov dieťaťa, berúc ohľad na ich individuálne potreby. Možnosti a schopnosti rodiča sú dané jednak jeho vzdelaním, povolaním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosťou uplatniť sa v konkurencii a na trhu práce. Pri určovaní výšky výživného súd prihliada tiež na základné potreby maloletého dieťaťa, ktoré je v určitej etape vývoja a veku. Ak ide o dieťa v období od jeho narodenia až po ukončenie základnej školy, výživné vypočítané rodičovi predstavuje najviac 20% z jeho čistého mesačného príjmu. Otázka pri výpočte výšky výživného určeného 20% na území Slovenskej republiky pramení z reálnych dôkazov o výške minimálnej mzdy, o priemernej mzde, o cenových reláciách základných potravín, oblečenia, obuvi, hygienických potrieb, bývania, služieb a neskorších výdavkov so štúdiom.

10. Pri posudzovaní schopnosti a možnosti povinného rodiča nie sú rozhodné len jeho skutočné zárobkové (majetkové) pomery, ale jeho potenciálne zárobkové (majetkové) pomery dané napr. jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami. Potenciálny príjem nie je daný len možnosťami ponuky na trhu práce, aktuálnym dopytom po pracovnej sile, ale je ovplyvnený aj reálnymi možnosťami povinnej osoby. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale aj na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti. Napriek tomu, že v danom prípade rodičia žijú v spoločnej domácnosti, súd v prípade mal. G. vyhovel návrhu matky na určenie výživného. Pokiaľ otec prispieva len na bývanie, jeho príspevok nie je dostatočný. Sumu 80,- eur mesačne, ktorú navrhla matka detí, okresný súd považoval za primeranú, vzhľadom na vek a potreby mal. G., ktorý je žiakom 8. ročníka základnej školy. Súčasne je v možnostiach a schopnostiach otca platiť takto určené výživné. Otec detí poberá invalidný dôchodok 218,- eur a okrem toho má príjem z podnikania - podniká prostredníctvom spoločnosti s ručením obmedzeným, kde je konateľom aj jediným spoločníkom. Podľa vlastného vyjadrenia má z podnikania mesačný príjem 12 000,- Kč - cestovné náhrady. Okresný súd však podotkol, že tento otcom deklarovaný príjem nepovažuje

za reálny, pretože podľa vyjadrenia samotného otca detí živnostníci, ktorých si objednáva na práce, si u neho mesačne fakturujú 12 000 - 13 000,- Kč, čo je viac, ako ním deklarovaný príjem. Je nelogické, aby vlastník firmy mal z podnikania príjem nižší, než osoby, ktoré pre neho pracujú. Tiež nevedel na otázku kolíznej opatrovníčky vysvetliť, z čoho uhradza svoje výdavky v období, keď podľa vlastného vyjadrenia nemá prácu a teda žije len z invalidného dôchodku. Z týchto dôvodov okresný súd jeho tvrdenie o výške príjmu z podnikania nepovažuje za pravdivé. Vzhľadom na to, že otec detí neprispieva na výživu mal. G. v dostatočnom rozsahu, okresný súd otca detí zaviazal, aby zaplatil zameškané výživné za obdobie od 01.08.2018 do dňa vyhlásenia rozsudku, čo činí 320,- eur. S takto určeným bežným výživným a zameškaným výživným sa odvolací súd plne stotožňuje.

11. Čo sa týka úpravy rodičovských práv a povinností k mal. V. G., okresný súd z vykonaného dokazovania zistil, že je výrazne odlišný vzťah otca k mal. deťom G. a V.. Ako vyplynulo z výsluchu rodičov detí, mal. V. G. aj svedka O. G., otec detí nekomunikuje s matkou detí ani so svojimi deťmi, s výnimkou mal. V. G.. Mal. V. G. potvrdil, že otec, keď príde domov z pracovného turnusu, tak prinesie nákup potravín - mäsové výrobky a sladkosti. Uviedol, že týchto potravín jedia iba oni dvaja s otcom. S otcom sa aj čiastočne spoločne stravujú, pretože uviedol, že otec niekedy v nedeľu varí pre nich dvoch obed. Potvrdil, že otec mu dáva vreckové 20,- eur mesačne. Vždy, keď ho požiadal o peniaze, tak mu otec peniaze dal, nikdy ho neodmietol. Okresný súd je v prípade mal. V. G. názoru, že nie je potrebné, aby súd upravil rodičovské práva a povinnosti k mal. V., pretože rodičia žijú v spoločnej domácnosti, obaja prispievajú na jeho výživu a obaja sa aj podieľajú na osobnej starostlivosti o mal. dieťa. Odvolací súd sa nestotožňuje s týmto názorom okresného súdu.

12. Mal. V. je študent strednej školy, ktorý do školy sám denne dochádza verejnou dopravou, pričom je samostatný aj pri príprave na vyučovanie. Osobnú starostlivosť oňho otec vykonáva aj tým, že nakupuje a varí aj preňho. Z vyjadrenia mal. V. zo dňa 26.11.2018 však vyplynulo, že potraviny väčšinou nakupuje matka a jeho brat O., ako aj oblečenie a obuv zakupuje matka. Keď otec prichádza z pracovného turnusu (ktorý trvá 10 dní) donesie nákup a to napríklad cukríky a mäsové výrobky. Odvolací súd uvádza, že zabezpečenie stravy pre maloletého V. v intervale po 10 dňoch je nepostačujúce. Zvyšok času počas otcovej neprítomnosti sa o stravu maloletého V. musí starať matka. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že otec prispieva maloletému V. sumou 20,- eur, avšak súdu nie je známe ako často. Matka v podanom odvolaní uvádza, že maloletý túto sumu minie na svoje potreby, dokonca na alkohol. Matka ďalej uvádza, že náklady na stravu, oblečenie, obuv, drogériu, pre syna V. predstavujú sumu 100,- eur mesačne, ku ktorým treba pripočítať aj náklady na dochádzanie do školy do Námestova (vzdialenosť 18 km), čo mesačne predstavuje sumu približne 50,- eur. Na základe vyššie uvedeného je odvolací súd toho názoru, že v danom prípade je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti aj k maloletému V. G.. Odvolací súd preto rozhodol, že maloletého V. G. zveruje do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 100,- eur mesačne vzhľadom na všetky náklady, výdavky starostlivosti s prihliadnutím na osobné a majetkové pomery otca. Zameškané výživné odvolací súd vypočítal za obdobie 8 mesiacov po 100,- eur = 800,- eur (od nasledujúceho mesiaca po podaní návrhu od 01.08.2018 až ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu 26.03.2019).

13. Odvolací súd považuje za potrebné dať do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Trnave, v ktorom je uvedené, že v zmysle § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu majú v zásade obaja rodičia. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do starostlivosti uplatňuje svoju úlohu vo výchove dieťaťa prostredníctvom styku s dieťaťom. Z citovaného plynie, že aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. (Uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/28/2016 zo dňa 10.08.2016)

14. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)